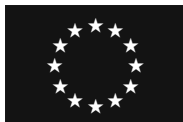

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie visserij

VOORLOPIGE VERSIE
2004/2199(INI)

12.10.2005

ONTWERPVERSLAG

over milieuvriendelijkere visserijmethoden
(2004/2199(INI))

Commissie visserij

Rapporteur: Seán Ó Neachtain

PR\551403NL.doc

PE 353.314

Externe Vertaling

NL

NL

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	6

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over milieuvriendelijkere visserijmethoden (2004/2199(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid,
 - gezien de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement: 'Milieuvriendelijker visserijmethoden bevorderen: de rol van technische instandhoudingsmaatregelen' (COM(2004)0438),
 - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie visserij (A6-0000/2005),
- A. overwegende dat het belangrijk is visserijmethoden te bevorderen die het milieu respecteren,
1. verwelkomt de mededeling van de Commissie over de bevordering van milieuvriendelijkere visserijmethoden;
 2. is van mening dat deze mededeling een belangrijke eerste stap vormt tot het bereiken van een ecologisch duurzaam visserijbeheer dat ten doel heeft het effect van de visserij op het mariene milieu te beperken, erkent daarbij evenwel dat de visserij altijd in zekere mate uitwerkingen heeft die binnen redelijke grenzen moeten worden aanvaard;
 3. is van mening dat milieuoverwegingen weliswaar van groot belang zijn, maar dat het toekomstig beleid inzake het visserijbeheer niet mag worden gebruikt om visserijactiviteiten die in economisch en sociaal opzicht cruciaal zijn nog verder te benadelen;
 4. wijst erop dat het van essentieel belang is een evenwicht te vinden tussen sociaal-economische noden en ecologische duurzaamheid, en onderstreept daarbij de noodzaak een mechanisme in het leven te roepen voor subsidies en schadeloosstellingen ten behoeve van vissers die onder de negatieve gevolgen van de milieuvriendelijke visserij lijden, vooral voor diegenen in de minder ontwikkelde gebieden;
 5. roept ertoe op technische methoden toe te passen ter verbetering van de selectiviteit van de visvangst, en daarmee van de mogelijkheid om vissen van de juiste grootte te vangen, teneinde een hoge productiviteit te kunnen handhaven;
 6. wijst erop dat vissen zich alleen in voldoende mate kunnen reproduceren wanneer zij in staat worden gesteld te paaien en zich gedurende een bepaalde minimumperiode te ontwikkelen;
 7. benadrukt de noodzaak aanmerkelijke negatieve gevolgen van de visserij voor de

- mariene habitats te beperken door mariene reservaten op te richten, door gebieden zo nodig met onmiddellijke ingang voor de visvangst te sluiten en andere gepaste maatregelen ten behoeve van een evenwichtig visserijbeheer;
8. benadrukt de noodzaak de teruggooi, die schadelijke biologische gevolgen heeft en een negatief economisch effect sorteert, door de toepassing van geschikte technische maatregelen, biologische rustperioden, verboden zones en voorschriften inzake maaswijdten te verminderen;
 9. nodigt de Commissie uit om onverwijld voorstellen in te dienen voor proefprojecten die op de vermindering van de teruggooi zijn gericht;
 10. verzoekt de Commissie de ontwikkeling van milieuvriendelijke visserij te benadrukken als onderdeel van het algehele pakket beheersmaatregelen;
 11. verzoekt de Commissie tegenstrijdige doelstellingen en overbodige regulering te vermijden en deze gelegenheid te benutten om het algehele reguleringssysteem te vereenvoudigen;
 12. verzoekt de Commissie te overwegen technische maatregelen ten behoeve van milieuvriendelijke visserij toe te passen als alternatieven voor de bestaande inspanningsbeperkingen in verband met herstelplannen;
 13. is van mening dat het in deze context noodzakelijk is satelliettechnologie te ontwikkelen en toe te passen om de aanwezigheid van niet-toegangsgerechtigde vissersschepen te kunnen vaststellen, teneinde een doeltreffende bescherming van vissen en hun habitat te garanderen;
 14. wijst op de noodzaak de in het kader van het hervormde GLB ondernomen acties te ondersteunen teneinde de verwezenlijking van de doelstellingen van onderhavige mededeling te bevorderen, met name:
 - a) de goedkeuring van een gedecentraliseerde benadering die rekening houdt met de bijzonderheden van de afzonderlijke vissoorten;
 - b) de ontwikkeling, in samenwerking met de regionale adviesraden, van een besluitvormingsproces voor de toepassing van technische maatregelen waarin specifieke voorwaarden en op de lokale omstandigheden afgestemde maatregelen kunnen worden ontwikkeld, uitgevoerd en gecontroleerd;
 - c) de uitwisseling en ontwikkeling van wetenschappelijke en technische kennis op Gemeenschapsniveau;
 - d) de integratie van regels voor milieuvriendelijke visserij in het langetermijnbeheer;
 15. onderstreept het belang van de mededeling, die een grotere rol in het zeebeleid dient te spelen teneinde op lange termijn een positieve toekomst te scheppen voor diegenen die voor hun levensonderhoud afhankelijk zijn van de visserij én voor het mariene milieu;

16. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

De mededeling heeft ten doel de aanwending van milieuvriendelijke visserijmethoden te bevorderen teneinde één van de voornaamste doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid te bereiken: een exploitatie van levende mariene hulpbronnen die duurzame economische, ecologische en sociale voorwaarden schept.

Doelstellingen van de mededeling

Doel van de mededeling van de Commissie is:

a) de reductie van de visserijdruk.

De visbestanden verkeren in een slechte staat. De toename van het aantal in het wild levende zeevissen dat wordt gevangen, resulteert in een steeds sterkere achteruitgang van de paaibestanden. De bestanden van sommige vissoorten staan op het punt te bezwijken en andere zijn op den duur waarschijnlijk niet opgewassen tegen de visserijdruk. Het hervormde GLB beschouwt de ontwikkeling van meerjarenplannen voor het visserijbeheer als geschikte benadering om te waarborgen dat de visserij-inspanningen in overeenstemming zijn met een duurzame visstand.

b) de optimalisering van de vangst van doelsoorten en minimalisering van onbedoelde bijvangst.

Een te lage selectiviteit van de visserij veroorzaakt grote vangsten van jonge vis die als onbedoelde bijvangst overboord worden gegooid. Rond de 23 % van de jaarlijkse hoeveelheid gevangen vis wordt teruggegooid (gemeten in ton vis).

Een aantal technische maatregelen kan ertoe bijdragen de teruggooi te reduceren, met inbegrip van de toepassing van:

- panelen met vierkante mazen en andere middelen, opdat niet-doelsoorten kunnen ontsnappen; de instelling van beschermde zones en biologische rustperiodes teneinde de reproductie van de visbestanden te begunstigen

De Commissie heeft in 2002 op deze uitdaging gereageerd door een actieplan ter vermindering van de teruggooi in het leven te roepen dat de basis vormde voor het verzoek van de Raad om proefprojecten te starten die verschillende maatregelen dienen te omvatten zoals de beproeving van vistuig, vrijwillig vertrek van visgronden, tijdelijke sluiting van gebieden met onmiddellijke ingang, teruggooiverboden, bijvangstquota, quotaflexibiliteit en een beter gebruik van economisch minder waardevolle vis, waarbij het zowel moet gaan om maatregelen die op middellange termijn kunnen worden omgezet als om andere waarvoor een langetermijnbenadering nodig is.

De visserij-industrie zal, ook via de regionale adviesraden, een belangrijke rol spelen wat betreft de voorbereiding van en controle op de proefprojecten.

c) de beperking van het effect van de visserij op de habitat.

Sommige habitats zoals koudwaterkoraal- en andere riffen die rijk aan vis zijn en een zeer diverse flora en fauna herbergen, zijn bijzonder kwetsbaar voor het gebruik van vistuig die de fysieke structuur van het rif veranderen. Kwetsbare habitats moeten bijzonder worden beschermd. Conform deze doelstelling heeft de Commissie een verordening ter bescherming van de diepwaterkoraalriffen voor de kust van Noord-West-Schotland goedgekeurd.

De Commissie is tevens van plan in de toekomst in nauwkeurig omschreven situaties meer van dergelijke maatregelen te treffen.

d) een evenwicht tussen milieubehoud en economische duurzaamheid.

Onmiskenbaar heeft de goedkeuring van milieuvriendelijke maatregelen economische gevolgen, die zowel wat betreft de verliezen op korte termijn, als ook wat betreft toekomstige voordelen op langere termijn moeten worden geëvalueerd.

Het effect van het hervormde GLB

Het hervormde GLB, waarin de beginselen van ecologische duurzaamheid zijn geïntegreerd, bevordert een milieuvriendelijkere visserij door middel van een reeks acties zoals:

1) een sterker gedecentraliseerde aanpak die rekening houdt met de bijzonderheid van de afzonderlijke vissoorten.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen maatregelen die in de vorm van inspanningsbeperkingen kunnen worden toegepast op het gehele verspreidingsgebied van de betrokken vissoorten, en andere maatregelen die rekening houden met de verschillende eigenschappen van de vissen, omdat bepaalde technische maatregelen voor de ene soort zinvol kunnen zijn, maar voor de andere contraproductief kunnen werken.

2) een sterkere betrokkenheid van de visserijsector bij het vaststellen en ten uitvoer leggen van de technische maatregelen.

Het reguleringsproces is aangewezen op een rechtstreekse participatie van de visserij-industrie om de implicaties van de bestaande regels te kunnen verhelderen en nieuwe te kunnen ontwerpen. Dit proces zal via de regionale adviesraden op gang worden gebracht, die een discussieforum en een instrument zullen vormen voor de intensivering van de betrokkenheid van de visserij-industrie bij de ontwikkeling van milieuvriendelijke visserijmaatregelen op regionale basis. De Commissie zal een voorstel opstellen voor een procedure die is gericht op de versterking van de rol van de regionale adviesraden in de ontwikkeling van een milieuvriendelijke visserij: de Commissie past de technische maatregelen toe die worden goedgekeurd op basis van een consensus binnen deze raden.

3) uitwisseling en ontwikkeling van wetenschappelijke en technische kennis op Gemeenschapsniveau.

In de afgelopen 10 jaar heeft de EU verschillende onderzoeksprojecten uitgevoerd in het kader van samenwerking met de nationale overheden, instituten voor maritiem onderzoek en de visserij-industrie. In deze context werkt het zevende kaderprogramma voor onderzoek van de Gemeenschap aan een gedetailleerde analyse van het effect van verschillende soorten vistuig en de gevolgen van teruggooi voor het mariene milieu, evenals van de mogelijkheid om beschermde mariene gebieden te creëren.

Bovendien zal de Gemeenschap grensoverschrijdende samenwerking moeten bevorderen op het gebied van de vaststelling van technische maatregelen ter bevordering van milieuvriendelijke visserijmethoden en een ruimere financiële ondersteuning voor het testen van nieuwe vismethoden.

4) integratie van milieuvriendelijke visserijregels in de plannen voor het langetermijnbeheer.

Milieuvriendelijke visserijregels moeten worden beschouwd als een onderdeel van een breed beheerssysteem en niet worden ontwikkeld in de context van een op zichzelf staande ad-hoc-benadering.

5) stimulansen voor vissers ter bevordering van de toepassing van milieuvriendelijke visserijmaatregelen

Het zou zeer wenselijk en zinvol zijn om vissers een alternatief aan te bieden voor het illegaal teruggooien van delen van hun vangst vanwege de huidige regeling die de aanvoer van ondermaatse vis of grotere hoeveelheden vis dan de toegestane quota. Vissers moet grotere financiële ondersteuning worden verleend om compensatie te bieden voor de verliezen op korte termijn die de tenuitvoerlegging van de milieuvriendelijke visserijmethoden met zich mee zal brengen.

Algemene overwegingen

De internationale gemeenschap moet zich ten doel stellen een duurzame toekomst voor het mariene milieu te scheppen door een actievere rol te spelen op het gebied van het zeebeleid. Het is noodzakelijk een breed gamma aan maatregelen in te voeren om de gevolgen van visserijactiviteiten tot een aanvaardbaar en redelijk niveau te beperken en ten slotte een evenwicht tussen economische en sociale noden enerzijds en milieueisen anderzijds te bereiken.

In dit verband dient de Europese Unie officiële politieke steun te verlenen aan milieuvriendelijke visserij-initiatieven door een plan voor te stellen voor de invoering in de nabije toekomst van nieuwe methoden ter vermindering van het effect van de visserij op het mariene milieu, dat in sommige gevallen door een te intensieve exploitatie en verspilling van hulpbronnen wordt aangetast. Deze heroriënteringen zijn geïntegreerd in het voorstel van de Commissie voor het scheppen van het Europees Visserijfonds, evenals verschillende andere

acties zoals de onderhavige mededeling.

Visserijdruk

Milieu- en visserijorganisaties zijn allebei van mening dat er twee directe mogelijkheden zijn om overbevissing te voorkomen:

- 1) door vissen van de juiste grootte te vangen, zodat de algehele productiviteit van de visserij op een hoog niveau blijft;
- 2) door de reproductie te maximaliseren door de vissen in voldoende mate te laten paaien, om zo de visstand op een toereikend niveau te houden;

De verbetering van de selectiviteit wordt niet langer gezien als oplossing voorzover zij niet wordt vergezeld van een vermindering van de visserijcapaciteit die het toelaat dat de populaties weer toenemen zodat genoeg vissen van de nieuwe doelsoort beschikbaar zijn voor de visserijvloot.

Visserij en habitat

Milieuvriendelijke visserijmethoden kunnen de gevolgen voor de habitat beperken. Met name de visserij met bodemtrawls kan schadelijke gevolgen hebben die een bedreiging vormen voor de biodiversiteit van sommige kwetsbare diepzee-ecosystemen. Onderzeese, met koudwaterkoralen begroeide bergen herbergen een rijke flora en fauna die extreem gevoelig zijn voor "niet-verantwoordelijke" visserijactiviteiten.

Het brede debat dat gericht is op de noodzaak, deze gebieden te beschermen, betreft de Europese Unie rechtstreeks aangezien verschillende lidstaten visserij met bodemtrawls bedrijven.

De instelling van mariene reservaten ter bescherming van mariene dier- en plantensoorten en hun habitats zou een sleutelrol kunnen spelen bij het verminderen van het effect van de visserij op habitats en het terugdraaien van de algehele achteruitgang van de visbestanden. Mariene reservaten kunnen van voordeel zijn voor naburige visgronden, zowel op grond van de overloop van volwassen en jonge dieren als door de uitzaaiing van eieren en larven. Binnen de reservaten kunnen de populaties groeien en kunnen de afzonderlijke exemplaren langer leven, groter worden en een groter reproductief potentieel ontwikkelen.

Er moet echter worden onderstreept dat de effectiviteit van mariene reservaten niet in alle gevallen afdoende wetenschappelijk is bewezen, en dat een reeks maatregelen zoals biologische rustperiodes, beperkingen van het toelaatbare vistuig en andere regelingen deel moet uitmaken van elke vorm van beleid ten aanzien van het behoud van mariene habitats.

Voorts moet worden opgemerkt dat een bepaald niveau van interactie tussen visserijactiviteiten en mariene habitats onvermijdelijk is en dat er daarom een gepast evenwicht moet komen tussen de noodzaak van het behoud en herstel van mariene habitats en de duurzame visvangst.

Teruggooi

Volgens een studie van de FAO onder de titel " Options for utilisation of bycatch and discards from marine capture fisheries " kan de praktijk van het teruggooien als volgt worden geclassificeerd: teruggooi van bijvangst (vis die toevallig naast eigenlijke doelsoort werd gevangen); teruggooi van vis om te voldoen aan de wettelijke eisen; kwaliteitsselectie voordat de vis op de markt komt.

Algemeen wordt erkend dat de teruggooi van vis op zee zowel negatieve biologische gevolgen als negatieve economische uitwerkingen kan hebben, aangezien de sterfte van teruggewoide vis in sommige gevallen een visserijtak betreft die vissen teruggooit die voor een andere visserijtak van economisch belang zijn; bij de sterfte door teruggooi kan het ook gaan om onvolgroeide exemplaren of een niet-toegestaan geslacht van de doelsoorten of om een vangst van weinig of geen economische waarde met verliezen door onbedoelde bijvangst.

Er moet een aantal maatregelen worden genomen:

- inspanningsbeperkingen door middel van tijdelijke en regionale sluitingen van vangstgebieden en andere traditionele controle- en beheersinstrumenten, zo nodig aangevuld door economische en fiscale prikkels, ruimtelijke ordening en vrijwillige overeenkomsten;
- technische oplossingen zoals:
 - akoestische afschrikmiddelen (akoestische apparaten die aan vissersnetten worden vastgemaakt ter afschrikking van dolfijnen) en ontsnappingsgaten (bestaand uit een grofmazig metalen paneel waarmee de walvisachtigen uit het net worden geleid)
 - het gebruik van grotere haken
 - het op groter diepte uitzetten van vistuig
 - het gebruik van speciale haken om de onbedoelde bijvangst van bepaalde soorten zoals schildpadden te voorkomen
 - biologische rustperiodes of verboden zones
 - het inzetten van waarnemers
- maaswijdteregelingen ter vermindering van de vangst van ondermaatse vis.

Door middel van TAC's kan geen toezicht houden op de vissterfte, omdat daardoor wel de aanvoer, maar niet de vangst en teruggooi wordt bijgehouden.

Zonder direct toezicht op de vissterfte kan er meer vis dan de toegestane quota worden gevangen en kan vis illegaal worden teruggewooid of aangevoerd. Zonder deze controle is bovendien de wetenschappelijke inschatting van de vissterfte veel moeilijker te kwantificeren.

Een herziening van de huidige beheersregelingen en –instrumenten wat betreft de instelling van TAC's en een sterker gebruik van inspanningsbeperkingen moet dringend overwogen worden, teneinde de teruggooi te reduceren en in doeltreffendere en realistischere middelen te voorzien voor de vermindering van teruggooi en het beheer van de visbestanden.

De bestaande regelingen die het toelaten dat schepen over staande vistuigen beschikken waarvan de maaswijdte voor bepaalde visgebieden niet is toegestaan, maar die in naburige gebieden mogen worden gebruikt, moeten worden herzien, aangezien dergelijke regelingen de effectieve controle op deze vormen van visserij juridisch gezien enorm bemoeilijken.

Daarnaast is het zinvol om satelliettechnologie te ontwikkelen om de aanwezigheid van niet-toegangsgerechtigde vissersschepen in beschermde zones te kunnen opsporen. Met betrekking tot dit punt wordt momenteel het voorstel van de Commissie "Elektronische registratie en melding van visserijactiviteiten en een systeem voor teledetectie" door het Parlement bestudeerd (rapporteur: Casaca).

Conclusies

De rapporteur verwelkomt de mededeling van de Commissie als stap in de goede richting omdat hierin een grotere rol is weggelegd voor de bevordering van een ecologisch duurzaam visserijbeheer.

Hij wenst de volgende aspecten te onderstrepen:

- a) economische activiteiten milieuvriendelijk maken is natuurlijk in het belang van de vissers omdat daardoor gezonde visbestanden worden gewaarborgd. Het is derhalve noodzakelijk de visserij-industrie centraal bij deze maatregelen te betrekken en haar te informeren over de voordelen die met de toepassing daarvan zijn verbonden.
- b) hoewel moet worden erkend dat het nodig is maatregelen ten behoeve van het milieubehoud te nemen, moet rekening worden gehouden met de sociaal-economische gevolgen die deze methoden op korte termijn onvermijdelijk met zich meebrengen. De rapporteur beveelt aan een mechanisme voor subsidies en compensatie in te stellen om vissers te ondersteunen die op korte en middellange termijn negatieve gevolgen ondervinden van de milieuvriendelijke visserij.
- c) daarnaast is het van essentieel belang de belanghebbenden via de regionale adviesraden te betrekken bij het besluitvormingsproces dat hun levensonderhoud betreft.

In het licht van de besproken elementen beschouwt de rapporteur de inhoud van de mededeling als een relevante en belangrijke bijdrage tot het scheppen van een duurzame toekomst voor diegenen die voor hun levensonderhoud afhankelijk zijn van de visserij én voor het milieu.